

SCENARIUSZ EDUKACYJNY nr 2

temat:	POMAGAMY ZWIERZĘTOM PRZETRWAĆ ZIMĘ
pora roku:	późna jesień, zima
grupa wiekowa:	przedszkole, 5–6 lat
czas:	90 min (dzień 1), 70 min (dzień 2)
miejsce:	ogród przedszkolny oraz teren wokół przedszkola
materiały:	<p>dzień 1: małe pojemniki po śmietanie (lepiej szersze, niż wyższe), smalec (bez soli, przypraw i innych dodatków), sznurek, nożyczki, nasiona (gotowa mieszanka / niełuskany słonecznik, niesolone orzechy, owies, proso, płatki owsiane, suszone dzikie owoce, plansza-wydruk z różnymi gatunkami ptaków, wydruk z instrukcją wykonywania karmy</p> <p>dzień 2: szyszki, kosze wiklinowe, grabie do liści, taczki dziecięce (2–3 sztuki)</p>

INFORMACJE DLA UCZNIA / RODZICA

temat, miejsce i data edukacji w terenie: „Pomagamy zwierzętom przetrwać zimę”, ...

- cele:
- wzrost wiedzy o funkcjonowaniu zwierząt w okresie jesienno–zimowym i sposobów niesienia im pomocy
  - wzrost umiejętności fizycznych: robienie karmy dla ptaków, grabienie liści, budowanie kryjówki dla jeża
  - wzrost kompetencji przekrojowych: praca w grupie, komunikatywność, kreatywność

przygotowanie ucznia:

- dzień 1: małe kubeczki po śmietanie lub jogurcie
- dzień 2: ubranie outdoorowe dostosowane do pogody, dodatkowe rękawiczki

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA (zaznacza nauczyciel)

ZADANIE WPROWADZAJĄCE

DZIEŃ 1

Wprowadzenie (30 min)

Zacznij od pytania, czy dzieci wiedzą, co zwierzęta robią zimą i czy niektóre z tych zwierząt potrzebują pomocy człowieka? Opowiedz dzieciom o różnych, okolicznych gatunkach zwierząt, które mogą mieszkać na terenie przedszkola i wokół niego. Podaj dzieciom przykłady zwierząt, które zapadają w sen zimowy (np. jeże), a które odlatują do innych krajów na zimowisko. Opowiedz o sposobach zimowania ssaków, pokazując na wydrukowanych planszach ich nory, np. borsuka, jenota, czy niedźwiedzia. Pokaż także zestaw przysmaków, np. wiewiórki, czy nornicy. Pokaż dzieciom planszę-wydruk z różnymi gatunkami ptaków i spróbujcie wspólnie wskazać ptaki spotykane w okolicy.

Powiedz dzieciom, że przygotujecie dzisiaj karmę dla ptaków, żeby pomóc im przetrwać zimę. Daj dzieciom sygnał, że będzie to fajna zabawa, ale też bardzo odpowiedzialne zadanie. Jeżeli już raz wyłożymy karmę w jednym miejscu na terenie przedszkola, powinniśmy robić to samo przez całą zimę. Pokaż dzieciom wydruk z instrukcją wyjaśniającą jak wykonać samodzielnie karmę.

Praca indywidualna-samodzielne przygotowanie karmy dla ptaków (60 min)

Poproś dzieci, aby w spodzie kubeczka zrobiły małą dziurkę i przewlekły przez nią sznurek, zawiązały na zewnątrz supełek, a od góry zrobiły pętelkę po to, aby można było zawiesić kubek na drzewie. Następnie poproś dzieci, aby położyły smalec na grzejnikach, a gdy smalec robi się miękki, poproś, by wymieszały własnoręcznie smalec z mieszanką ziaren, a gotową karmę nałożyły do kubeczka po jogurcie, pozostawiając w nim jednak trochę wolnego miejsca.

ZADANIE GŁÓWNE

DZIEŃ 2

Wprowadzenie (5 min)

Po wejściu do ogrodu wyjaśnij dzieciom, że za chwilę wyruszą na spacer wokół przedszkola w celu wybrania odpowiedniego miejsca na powieszenie swoich własnoręcznie przygotowanych karm dla ptaków. Przed spacerem grupę czeka jeszcze rozgrzewka – zadanie zespołowe do wykonania.

Rozgrzewka w ogrodzie (15 min)

Poproś drugiego pracownika o rozrzucenie szyszek na terenie ogrodu. Podziel dzieci na zespoły 4–8-osobowe, wręcz każdemu zespołowi jeden kosz wiklinowy. Powiedz, że za chwilę dzieci zamienią się w wiewiórki, które muszą zgromadzić zapas jedzenia na zimę, wypełniając swoje kosze. Zadaniem wiewiórek jest jak najszybsze zebranie możliwie największej ilości szyszek. Po zakończeniu zadania każdy zespół głośno liczy, ile zebrał szyszek. Pogratuluj dzieciom i poinformuj, że wszystkim wiewiórkom należą się brawa za dobrze wykonane zadanie zespołowe. Dzięki współpracy wiewiórki są gotowe, aby przetrwać zimę.

Spacer przyrodniczy wokół przedszkola (30 min)

Podczas spaceru opowiedz dzieciom o napotkanych po drodze ptakach, zapytaj które gatunki ptaków dzieci same potrafią rozpoznać. Wskaż dzieciom drzewa i krzewy, na których są jeszcze ostatnie owoce, które stanowią pożywienie dla ptaków zimujących w Polsce. Powiedz, że w przyrodzie ptaki, jedząc owoce, pomagają im się rozprzestrzenić. Wydalone nasionka, np. lepiej kiełkują.

Jeśli zauważysz po drodze inne ślady ptaków jak gniazda, opowiedz dzieciom o wszystkich ciekawostkach dotyczących tychże śladów.

Po drodze zachęcaj dzieci do zawieszania swoich karm dla ptaków i pomagaj zarówno w wieszaniu, jak i wybieraniu miejsca. Zwróć uwagę, że miejsca wybrane przez dzieci na zawieszenie karmy powinny być ciche i spokojne, oddalone od budynków o minimum 2 metry.

Docelowo karmy kilkorga dzieci powinny zostać umieszczone w miejscu widocznym z okna przedszkolaków, dla późniejszych obserwacji.

Zadanie zespołowe (15 min)

Po powrocie do ogrodu wskaż dzieciom miejsca, w których znajdują się opadłe z drzew liście. Poinformuj dzieci, że takie liście, zgrabione w jedno miejsce mogą stworzyć wspaiałe schronienie i sypialnię dla jeża na czas zimy. Zapytaj dzieci, czy chciałyby pomóc jeżom przetrwać zimę.

Podziel grupę na zespoły 4–8-osobowe, każdemu zespołowi wręcz grabie do liści, taczkę dziecięcą i poproś, by dzieci założyły dodatkowe rękawiczki, które mogą pobrudzić się podczas nakładania liści na taczkę. Wyjaśniaj dzieciom, że od teraz będą pracowali i komunikowali się w swoich zespołach po to, aby wspólnie zbudować domki dla jeża z opadłych liści.

Upewnij się, czy wszyscy uczniowie zrozumieli poprawnie polecenia.

Zespoły mają 45–60 min na pracę zespołową.

PODSUMOWANIE

Posumowanie grupowe (5 min)

Każda grupa przedstawia wynik swojej pracy zespołowej w postaci kryjówki dla jeża.

Zapytaj dzieci, czy pamiętają, gdzie powiesiły swoją karmę dla ptaków i przypomnij im, że należy dokarmiać ptaki w tym samym miejscu przez całą zimę.